

KARTA
INVESTIČNÍCH PŘÍLEŽITOSTÍ

PAMÁTKA V OBCI

KARTA INVESTIČNÍCH PŘÍLEŽITOSTÍ

PAMÁTKA V OBCI

Význam tématu pro obec/město

Rozvoj lidské společnosti je založen na inovacích. Rychlé proměny stylů, symbolů i chování však současně vyvolávají touhu po kontinuitě. Kulturní dědictví, ať už ve formě hmotných památek nebo v podobě rituálů a tradic, umožňuje lidem identifikovat se s prostředím, podporuje vznik a soudržnost komunit a v neposlední řadě – jen zdánlivě paradoxně – podporuje kreativitu a tím i vznik výše zmíněných inovací.

Péče o památky, podpora řemesel a dalších tradic postupně přestává být vnímána jako společenská zátěž nebo jakási „nadstavba“. Koncept kreativních průmyslů, obecně uznávaný v nejvyspělejších zemích světa, naopak staví do středu pozornosti místně specifickou kulturu jako podnět pro vnímavé a talentované inovátory. Města a regiony spolu soupeří o vzdělané kreativní pracovníky, přičemž využívají svých výhod – metropole předností městského života, menší sídla čistšího životního prostředí nebo nižších nákladů. V této soutěži se každé místo může opřít o své kulturní dědictví, včetně památek.

Pro obce a města ve střední Evropě je přítomnost historických staveb zdánlivou samozřejmostí. Výjimečnost českého památkového fondu ovšem vyniká v globálním srovnání. Na prostá většina českých obcí je poprvé zmiňována dávno před Kolumbovou objevitelskou výpravou a mnoho z nich má na svém území památku (většinou sakrální), která toto období pamatuje. Významně se do tváře české krajiny zapsalo především období rekatolizace, ať už monumentálními stavbami barokních klášterů či zámků nebo tisíci drobnými památkami v krajině. Na našem území se setkávají různé styly tradiční (lidové) architektury. České země také byly a jsou významným centrem průmyslu. Se současnou proměnou průmyslové výroby roste hodnota industriálních památek 19. a 20. století. Výzvou je potom ochrana památek 20. století i přemýšlení, které ze současných staveb se stanou památkami budoucnosti.

Některé památky jsou významnými atraktory turismu. Neplatí to ale obecně, z celkového množství téměř 40 000 zapsaných kulturních památek je jen asi setina zpřístupněna za vstupné. Cestovní ruch není všelékem a univerzálním zdůvodněním pro obnovu památky. Památky v obci slouží v první řadě svým obyvatelům, jsou připomínkou historie a jejího spojení se současností a mají sloužit jako symbol, k němuž se mohou vztahovat lidé bez rozdílu věku, genderu, národní či politické příslušnosti. Důležitá je v tomto ohledu role památek především v rychle rostoucích obcích v blízkosti velkoměst, kam se stěhují noví obyvatelé hledající svou identitu. V periferních oblastech vzdorujících nepříznivým demografickým trendům se památky mohou stát rozvojovým faktorem a nástrojem municipálního marketingu.

Současná podpora kreativních průmyslů není zaměřena jen na inovace v designu, módě nebo herním průmyslu, ale i na prostředí pro kreativitu. Rozvoji talentů lze napomoci nejen vzděláváním, ale třeba i vytvořením co-workingového centra nebo obnovou památkového objektu. Úcta k minulosti přitom není staromilstvím, ale naopak, klíčem k budoucnosti.

Přístup k tématu

Zatímco v některých evropských zemích, třeba v sousedním Sasku, jsou památky chráněny především v rámci systému prostorového plánování a samotné prohlášení za památku není pro objekt radikální změnou, v ČR se zápis do památkového katalogu stává milníkem, někdy rozhodujícím, o přežití stavby (například Nákladové nádraží Žižkov) či jejím zničení (například Transgaz).

Kulturní památky jsou podle zákona 20/1987 Sb., O státní památkové péči na základě svých památkových hodnot prohlašovány Ministerstvem kultury. Ve chvíli, kdy je objekt zapsán do Ústředního seznamu kulturních památek, platí pro něj pravidla daná tímto zákonem, která umožňují výrazná omezení vlastnických práv. Vlastník památky je povinen na vlastní náklad pečovat o její zachování, udržovat ji v dobrém stavu a chránit ji před ohrožením, poškozením, znehodnocením nebo odcizením. Pro každou údržbu, opravu, rekonstrukci, restaurování nebo jinou úpravu kulturní památky je povinen si předem vyžádat závazné stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností, a jde-li o národní kulturní památku, závazné stanovisko krajského úřadu.

Systém památkové péče je tzv. dvojkolejný. Závazná stanoviska vydávají úředníci obce s rozšířenou působností, práci v terénu a komunikaci s vlastníkem mají na starost odborní garanti území, pracovníci Národního památkového ústavu (NPÚ), největší příspěvkové organizace v kultuře u nás. Jejich odborné vyjádření by měli úředníci ve svých závazných stanoviscích respektovat. Spory o účelnost a hospodárnost tohoto řešení se táhnou po celá desetiletí. Doba, kdy byla vyjádření obou „kolejí“ někdy dokonce v ostrém rozporu, je však už minulostí. Pracovníci NPÚ poskytují zdarma servis majitelům a uživatelům památek, komunikace s nimi je základní podmínkou kvalitní péče o hmotné kulturní dědictví.

Památková péče je veřejným zájmem, který se ovšem může dostat do střetu s jinými zájmy. V první řadě jde o snahu zabránit klimatické katastrofě. Udržitelný rozvoj obcí a měst si žádá zateplování budov, využívání obnovitelných druhů energie nebo nových materiálů. Ochrana památek, ať už bodová nebo plošná, usiluje o udržení historického rázu a podobná řešení většinou zapovídá nebo limituje. Stejně je to se snahou o bezbariérovost nebo s požadavky hygieniků či hasičů. Památková péče se může dostat i do střetu s ochranou biodiverzity, například v případě zříceniny hradu v chráněném území, která je současně kulturní památkou, a současně například hnízdištěm netopýrů.

Obce a města jsou v ochraně památek nejméně v trojí pozici. Obce s rozšířenou působností v přenesené působnosti vykonávají a organizují památkovou péči ve svém obvodu. Jsou dotčenými orgány pro řízení vedená jinými správními orgány, která se týkají kulturních památek, památkových rezervací a zón, vč. výkonu dozoru. V samostatné působnosti pak obce (i kraje) mohou podpořit péči o památky na svém území například vyhlášením dotačních titulů. Obce jsou také přímými vlastníky památek, a to nejen administrativních budov či škol, ale stále častěji také sakrálních staveb, které jsou v regionech s minimálním počtem aktivních věřících do obecního vlastnictví převáděny církvemi a náboženskými společnostmi.

Trendy

Přestože jsme stále zvyklí pohlížet na ochranu památek jako na věc státu, veřejná správa není jejím hlavním aktérem a trendem jsou stále rozmanitější způsoby ochrany památek. Většina památkového fondu je ve vlastnictví soukromých či neziskových subjektů – nejpočetněji jsou v památkovém fondu zastoupeny obytné domy. Díky restitucím se k rodovým památkám dostali příslušníci české šlechty. O památky ale stále více pečují také další soukromí majitelé či společensky zodpovědné firmy. Přestože u nás nejspíše nemůžeme očekávat vznik takových organizací, jakými jsou nadace a trusty pečující o stovky či možná tisíce památek ve Velké Británii, význam soukromého sektoru v památkové péči stále roste.

Ústřední seznam kulturních památek (digitalizovaný a přístupný veřejnosti na webu <http://pamatkovykatalog.cz>) obsahuje různorodé objekty – od pomníků, soch či kapliček přes měšťanské domy až po velké a všeobecně známé hrady a zámky. Nechybějí ale také technické a industriální objekty a zcela specifické památky – třeba reliéfní geologická mapa v Zahradách (okr. Děčín) či klasicistní schodiště vedoucí k podzemnímu řečišti Nečizu na náměstí v Litovli.

Každá stavba vznikla s určitým záměrem, její funkce byla spojena s ekonomickým projektem odpovídajícím době a prostředí. V průběhu času se funkce památky mohou změnit, což bývá spojeno s přestavbami či celkovou konverzí. Žádná stavba se však během své existence nevyhne změně ekonomického projektu. Typickým příkladem jsou barokní zámky. Vznikly buď přestavbou původních tvrzí nebo na zelené louce, jejich stavba byla možná díky práci robotníků, jejich provoz byl vázán na výnosy z celého panství. Tento model se radikálně změnil už na konci 18. století, znovu ve století 19. a po provedení pozemkové reformy po roce 1919. Snaha o využití těchto staveb pro sociální účely ve druhé polovině 20. století zkrachovala nejen proto, že kamenné objekty s více než metrovými zdmi není možné efektivně vytápět, ale i proto, že jejich vnitřní dispozice nejsou vhodné například pro domovy s pečovatelskou službou. Ještě obtížnější je hledání nového využití u historických klášterů, jejichž ekonomické zázemí zmizelo již na počátku vlády Josefa II. Někdy je proměna využití spojena s dějinnou tragédií (úcta k obětem šoa vede k pietnímu udržování alespoň některých bývalých synagog), jindy je hledání nového ekonomického projektu přirozené a postupné.

Inspirace

Každá památka je jedinečná a také příběhy obnovy a využití památkových objektů jsou různé. V turisticky atraktivních oblastech obnovené památky zvyšují nabídku atraktivit pro návštěvníky (jako v případě ambiciózní obnovy trojklášteří v Českém Krumlově), jinde slouží v první řadě místním (jako cenný podstávkový dům v Lipové u Šluknova). V globalizovaném světě lze památku využít pro špičkové umělecké aktivity (jako v případě zámku Kinských v Žďáru nad Sázavou). Díky neotřelým nápadům mohou i neobvyklé historické objekty dobře sloužit potřebám současnosti a stát se místem setkávání.

Někdy je pro využití objektu potřeba kombinovat mnohé funkce. To je případ zámku v Pacově. Objekt se složitým stavebním vývojem (původně gotický hrad, následně barokní zámek, klášter a opět zámek) sloužil po roce 1945 jako kasárna. V roce 2011 byla dokončena architektonicky zajímavá přestavba jižního a západního křídla zámku pro potřeby městského muzea, knihovny, informačního centra i mnoha místních spolků. V areálu v centru města se pořádají kulturní akce, promítá zde letní kino, nechybí ani dětské hřiště.

Podnětem k rozvoji celého regionu se stal dnes již známý poutní kostel v Neratově v Orlických horách. Když ho v roce 1987 navštívil mladý, tajně vysvěcený kněz Josef Suchár, byl zarostlou ruinou bez střechy. Po revoluci získal Suchár od tehdejšího královéhradeckého biskupa svolení k obnově kostela pod podmínkou, že do Neratova, v té době osídleného v podstatě pouze chalupáři, přivede nové obyvatel. S myšlenkou, že památce, o kterou nikdo nestojí, pomohou lidé, o něž nikdo nestojí, vytvořil sdružení, jehož základem byly pěstounské rodiny a které se zaměřilo na pomoc mentálně postiženým i jiným potřebným. Sdružení Neratov se stalo významným regionálním zaměstnavatelem, v pohraniční obci funguje nejen kostel s výjimečnou prosklenou střechou, ale také pivovar, obchod a další služby pro návštěvníky.

Významnou součástí krajiny Českého středohoří jsou drobné památky, především křížky či boží muka a kapličky. Jejich specifickým (nejen v oblastech postižené poválečným odsunem obyvatel) je nejasné vlastnictví, a někdy dokonce jejich právní neexistence. Pokud nejsou zapsány v katastru jako stavby, náleží vlastníkovi pozemku, který však o jejich existenci často vůbec netuší. Společnost pro obnovu památek Úštěcka, která se již od roku 2006 věnuje těmto drobným památkám, dokázala přesvědčit představitele města Litoměřice, aby na obnovu památek v krajině poskytovali dotace, které nejsou vázané na vlastníka. Spolek se dlouhodobě věnuje obnově významného areálu Kalvárie na Ostré u Úštěka. Mezi lety 2014–2016 byl nositelem dotace z tzv. Norských fondů, díky níž byl kompletně opraven klášterní kostel Nanebevzetí Panny Marie v Konojedech.

Zajímavé konverze industriálních památek u nás zatím nejsou tak časté jako v západní Evropě. Vedle obecně známého projektu přeměny oblasti Dolní Vítkovice a dalších realizací v krajských metropolích lze najít i úspěšné projekty z menších měst. Jedním z nich je Sladovna Písek, která od roku 2009 slouží jako největší dětská galerie v Čechách a oblíbený cíl nejen dětských návštěvníků. Díky osvícenému soukromému majiteli došlo k přestavbě bývalého soukenického areálu v Humpolci na stále oblíbenější galerii 8smička.

Broumovský výběžek, kolonizovaný břevnovskými mnichy v 13. století, byl po celou svou historii spojen s existencí benediktinského kláštera. Ten byl přestavěn do monumentální podoby Kryštofem a Kiliánem Ignácem Dientzenhoferovými, spolu s dalšími památkami v oblasti. Broumovsko, postižené poválečným odsunem, ve svém rozvoji vsadilo na kulturu. Díky Agentuře pro rozvoj Broumova se z kláštera opět stalo centrum celé oblasti – nabízí nejen služby pro turisty, ale také bohatý kulturní program nebo možnost co-workingu. Sedmitisícový periferní Broumov v současnosti usiluje o titul Evropské hlavní město kultury 2028.

Odkazy

Metodika tvorby interiérových instalací a reinstalací. Praha: Národní památkový ústav, 2011.
Dostupné online na: <https://www.npu.cz/cs/e-shop/7487-metodika-tvorby-interierovych-instalaci-a-reinstalaci>.

Suchár, J., Kutil, T. *Zázrak v Neratově.* Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2019.
8SMIČKA. [online]. Dostupné na: <https://8smicka.com/>.

Dolní Vítkovice – světově unikátní areál v srdci Evropy. [online].
Dostupné na: <https://www.dolnivitkovice.cz/>.

Kláštery Český Krumlov. [online].
Dostupné na: <https://www.klasteryck.cz/cz/klastery-cesky-krumlov/>.

Nechte se inspirovat barokem! [online]. Dostupné na: <https://www.klasterbroumov.cz/>

Sdružení Neratov. [online]. Dostupné na: <https://www.neratov.cz/>.

Sladovna Písek. [online]. Dostupné na: <https://www.sladovna.cz/>.

Společnost pro obnovu památek Úštěcka. [online].
Dostupné na: <http://www.pamatky-ustecko.cz/>

Zámek Pacov. [online]. Dostupné na: <https://www.zamekpacov.cz/>.

Zámek Žďár. [online]. Dostupné na: <https://zamekzdar.cz/>.

PAMÁTKA V OBCI

PŘEHLED DOTAČNÍCH PROGRAMŮ

O B S A H

INTEGROVANÝ REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM 2021–2027	8
Revitalizace, odborná infrastruktura a vybavení pro činnost muzeí a knihoven (výzva č. 34, 35, 50)	8
Revitalizace a vybavení pro činnost památek přispívající k ochraně kulturního dědictví (výzvy č. 51, 52, 62)	9
Veřejná infrastruktura udržitelného cestovního ruchu (výzva č. 81, 82, 90-ITI) – individuální výzvy a výzva ITI	10
Revitalizace kulturních památek, muzeí a rekonstrukce knihoven (výzva č. 70)	11
Veřejná infrastruktura udržitelného cestovního ruchu – výzva č. 86 – CLLD	12
OPERAČNÍ PROGRAM TECHNOLOGIE A APLIKACE PRO KONKURENCESCHOPNOST (OP TAK)	13
Úspory energie – výzva I	13
NÁRODNÍ DOTAČNÍ PROGRAMY	13
Program podpory pro památky světového dědictví	14
Program Kulturní aktivity v památkové péči	15
Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón	16
Program péče o vesnické památkové rezervace, vesnické památkové zóny a krajinné památkové zóny	17
Program záchrany architektonického dědictví	18
Program restaurování movitých kulturních památek	19
Havarijní program	20
Národní program podpory cestovního ruchu v regionech	21
KRAJSKÉ DOTAČNÍ PROGRAMY	22

INTEGROVANÝ REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM 2021–2027

Téma	REVITALIZACE, ODBORNÁ INFRASTRUKTURA A VYBAVENÍ PRO ČINNOST MUZEÍ
Název dotačního programu	Revitalizace, odborná infrastruktura a vybavení pro činnost muzeí a knihoven (výzva č. 34, 35, 50)
Typ dotačního programu	Integrovaný regionální operační program 2021–2027
Vyhlašovatel	ŘO IROP / MMR
Web	https://irop.mmr.cz/cs/irop-2021-2027/temata/kulturni-dedictvi-a-cestovani
Územní zaměření	Výzva č. 33 – MRR Výzva č. 34 – PR Výzva č. 50 – ITI
Orientační termín příjmu žádostí	Průběžné výzvy: – výzva č. 33 a č. 34: 6. 10. 2022 – 1. 3. 2023 – výzva č. 50: do 31.12. 2027
Orientační výše alokace	Výzva č. 33: 804,8 mil. Kč Výzva č. 34: 655,5 mil. Kč Výzva č. 50: 1337,4 mil. Kč
Typy příjemců	Kraje, organizace zřizované nebo zakládáné kraji Obce, organizace zřizované nebo zakládáné obcemi Organizační složky státu, PO OSS
Míra dotace	85%
Typy podporovaných aktivit	Revitalizace, odborná infrastruktura a vybavení pro činnost muzeí: – revitalizace muzeí, včetně nové výstavby, – expozice, depozitáře, technické zázemí, – návštěvnická centra, edukační centra, – restaurování sbírek muzejní povahy, vybavení pro konzervaci a restaurování, – evidence a dokumentace sbírek muzejní povahy, včetně zařízení pro digitalizaci a aplikační software, – ochrana muzejních sbírek.

Téma	REVITALIZACE A VYBAVENÍ PRO ČINNOST PAMÁTEK PŘÍSPÍVAJÍCÍ K OCHRANĚ KULTURNÍHO DĚDICTVÍ
Název dotačního programu	Revitalizace a vybavení pro činnost památek přispívající k ochraně kulturního dědictví (výzvy č. 51, 52, 62)
Typ dotačního programu	Integrovaný regionální operační program 2021–2027
Vyhlašovatel	ŘO IROP / MMR
Web	https://irop.mmr.cz/cs/irop-2021-2027/temata/kulturni-dedictvi-a-cestovani
Územní zaměření	Výzva č. 51 – MRR Výzva č. 52 – PR Výzva č. 62 – ITI
Orientační termín příjmu žádostí	Průběžné výzvy: – výzva č. 51 (MRR) a výzva č. 52 (PR): vyhlášení 5/2023, ukončení příjmu žádostí 6/2023 – výzva č. 62 (ITI): vyhlášení 6/2023, ukončení příjmu žádostí 12/2027
Orientační výše alokace	PR + MRR: 3,293 mld. Kč ITI: 2,483 mld. Kč
Typy příjemců	Vlastníci památek Subjekty s právem hospodaření
Míra dotace	Obce: cca 85% NNO, církve: cca 95%
Typy podporovaných aktivit	Revitalizace a vybavení pro činnost památek přispívající k ochraně kulturního dědictví: – revitalizace památek, – expozice, depozitáře, – technické a technologické zázemí, – návštěvnická centra, edukační centra, – restaurování, vybavení pro konzervaci a restaurování, – evidence a dokumentace mobiliárních fondů, včetně zařízení pro digitalizaci a aplikační software, – ochrana a zabezpečení památek, – parky u národních kulturních památek a u památek UNESCO nebo z Indikativního seznamu UNESCO, – parkoviště u památek – max. 5 % celkových způsobilých výdajů. Památky musí být zapsány v Ústředním seznamu kulturních památek ČR jako národní kulturní památka nebo v Seznamu světového dědictví UNESCO nebo v Indikativním seznamu statků světového dědictví UNESCO.

Téma	VEŘEJNÁ INFRASTRUKTURA UDRŽITELNÉHO CESTOVNÍHO RUCHU
Název dotačního programu	Veřejná infrastruktura udržitelného cestovního ruchu (výzva č. 81, 82, 90-ITI) – individuální výzvy a výzva ITI
Typ dotačního programu	Integrovaný regionální operační program 2021–2027
Vyhlašovatel	ŘO IROP / MMR
Web	https://irop.mmr.cz/cs/irop-2021-2027/temata/kulturni-dedictvi-a-cestovani
Územní zaměření	Výzva č. 81 – MRR Výzva č. 82 – PR Výzva č. 90 – ITI
Orientační termín příjmu žádostí	Průběžné výzvy: – výzva č. 81 (MRR) a výzva č. 82 (PR): vyhlášení 6/2023, ukončení příjmu žádostí 9/2023 – výzva č. 90 (ITI): vyhlášení 7/2023, ukončení příjmu žádostí 12/2027
Orientační výše alokace	PR + MRR: 1,081 mld. Kč ITI: 597 mil. Kč
Typy příjemců	Obce Dobrovolné svazky obcí Kraje Organizace zřizované nebo zakládané obcemi/kraji OSS, PO OSS NNO činné v oblasti cestovního ruchu minimálně 2 roky Církev, církevní organizace Státní podnik
Míra dotace	Obce: cca 85% NNO, církev: cca 95%
Typy podporovaných aktivit	Veřejná infrastruktura udržitelného cestovního ruchu: – budování a revitalizace doprovodné infrastruktury CR (např. odpočívadla, sociální zařízení, fyzické prvky navigačních systémů) s preferencí integrovaných řešení; – budování páteřních, regionálních a lokálních turistických tras a revitalizace sítě značení; – naučné stezky; – propojená a otevřená IT řešení návštěvnického provozu a navigačních systémů měst a obcí; – rekonstrukce stávajících a budování nových turistických informačních center; – veřejná infrastruktura pro vodáckou a vodní turistiku / rekreační plavbu; – parkoviště u atraktivit cestovního ruchu.

Téma	REVITALIZACE KULTURNÍCH PAMÁTEK, MUZEÍ A KNIHOVEN – CLLD
Název dotačního programu	Revitalizace kulturních památek, muzeí a rekonstrukce knihoven (výzva č. 70)
Typ dotačního programu	Integrovaný regionální operační program 2021–2027
Vyhlašovatel	ŘO IROP / MMR
Web	https://irop.mmr.cz/cs/irop-2021-2027/temata/clld
Územní zaměření	Území MAS
Orientační termín příjmu žádostí	Průběžné výzva: cca 7/2023–12/2027
Orientační výše alokace	895 mil. Kč
Typy příjemců	Subjekty, které realizují projekty v rámci schválených strategií CLLD na území působnosti MAS.
Míra dotace	85%
Typy podporovaných aktivit	Revitalizace kulturních památek. Revitalizace a vybavení městských a obecních muzeí. Rekonstrukce a vybavení obecních profesionálních knihoven.

Téma	VEŘEJNÁ INFRASTRUKTURA UDRŽITELNÉHO CESTOVNÍHO RUCHU – CLLD
Název dotačního programu	Veřejná infrastruktura udržitelného cestovního ruchu – výzva č. 86 – CLLD
Typ dotačního programu	Integrovaný regionální operační program 2021–2027
Vyhlašovatel	ŘO IROP / MMR
Web	https://irop.mmr.cz/cs/irop-2021-2027/temata/clld
Územní zaměření	Území MAS
Orientační termín příjmu žádostí	Průběžné výzva: cca 8/2023–12/2027
Orientační výše alokace	Cca 450 mil. Kč
Typy příjemců	Subjekty, které realizují projekty v rámci schválených strategií CLLD na území působnosti MAS.
Míra dotace	85%
Typy podporovaných aktivit	Veřejná infrastruktura udržitelného cestovního ruchu

OPERAČNÍ PROGRAM TECHNOLOGIE A APLIKACE PRO KONKURENCESCHOPNOST (OP TAK)

Téma	ÚSPORY ENERGIE
Název dotačního programu	Úspory energie – výzva I.
Typ dotačního programu	OP TAK
Vyhlašovatel	ŘO OP TAK / MPO
Web	https://www.mpo.cz/cz/podnikani/dotace-a-podpora-podnikani/uspory-energie--vyzva-i--op-tak--269244/
Územní zaměření	Území České republiky, mimo NUTS 2 Praha
Orientační termín příjmu žádostí	1. 9. 2022 – 30. 11. 2023
Orientační výše alokace	10 mld. Kč
Typy příjemců	Malé, střední i velké podniky
Míra dotace	45%- 65%
Typy podporovaných aktivit	<p>OP TAK přináší peníze na technologickou i stavební modernizaci podnikům všech velikostí. V důsledku této modernizace musí dojít k úspoře energie v daném podniku.</p> <p>Jsou podporovány projekty i z řad žadatelů v oblasti cestovního ruchu (hotely, penziony, restaurace, sportovní areály/objekty či muzea apod.). Dotace ve výši až 200 mil. korun může výrazně snížit vaši konečnou spotřebu energie.</p>

NÁRODNÍ DOTAČNÍ PROGRAMY

Téma	PREZENTACE, OSVĚTA A EDUKACE ZAMĚŘENÁ NA PAMÁTKY
Název dotačního programu	Program podpory pro památky světového dědictví
Typ dotačního programu	Národní dotační program
Vyhlašovatel	Ministerstvo kultury ČR
Web	https://www.mkcr.cz/program-podpory-pro-pamatky-svetoveho-dedictvi-drive-unesco-279.html
Územní zaměření	Celá ČR – památky UNESCO
Orientační termín příjmu žádostí	Termín vyhlášení výzvy pro r. 2024 v čase zpracování není známý.
Orientační výše alokace	V čase zpracování není známo.
Typy příjemců	Fyzická či právnická osoba
Míra dotace	Příspěvek maximálně do výše 70 % neinvestičních nákladů kalkulovaných v rozpočtu
Typy podporovaných aktivit	<p>V rámci programu byly vytvořeny čtyři prioritní oblasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Posouzení vlivu na památkovou hodnotu – zpracování a tvorba metodiky pro hodnocení dopadu návrhu na památkovou hodnotu; – Management plan (zpracování nebo aktualizace existujícího) a tvorba nominační dokumentace; – Vědecko-výzkumné projekty vztahující se k památkám prohlubující poznání o jejich historii a hodnotách směřujících ke kvalitní péči o ně (např. archivní výzkum, stavebně-historické průzkumy, odborné expertízy); – Prezentace, osvěta a edukace zaměřená na památky, na které je Program zaměřen (např. označení památek a související základní informace; konference, semináře a workshopy tematicky spojené s prezentací, péčí či přípravou nominace; publikační projekty zaměřené na různé cílové skupiny návštěvníků památek a osvětově výchovné projekty týkající se těchto památek, zvláště pak na odborné monografické publikace).

Téma	PAMÁTKOVÁ PÉČE
Název dotačního programu	Program Kulturní aktivity v památkové péči
Typ dotačního programu	Národní dotační program
Vyhlašovatel	Ministerstvo kultury ČR
Web	https://www.mkcr.cz/program-kulturni-aktivity-v-pamatkove-peci-cs-280
Územní zaměření	Celé území ČR
Orientační termín příjmu žádostí	Termín vyhlášení výzvy pro r. 2024 v čase zpracování není známý.
Orientační výše alokace	V čase zpracování není známo.
Typy příjemců	Spolky Obecně prospěšné společnosti Zájmová sdružení právnických osob
Míra dotace	70%
Typy podporovaných aktivit	Budou podpořeny projekty zaměřené na památkovou péči, a to: – sborníky, periodika; – konference, sympozia, semináře; – přednášky; – veřejné soutěže, přehlídky a výstavy; – ostatní vlastní projekty zaměřené na památkovou péči.

Téma	MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ REZERVACE A ZÓNY
Název dotačního programu	Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón
Typ dotačního programu	Národní dotační program
Vyhlašovatel	Ministerstvo kultury ČR
Web	https://www.mkcr.cz/program-regenerace-mestських-pamatkovych-rezervaci-a-mestських-pamatkovych-zon-cs-282
Územní zaměření	Celé území ČR
Orientační termín příjmu žádostí	Termín vyhlášení výzvy pro r. 2024 v čase zpracování není známý.
Orientační výše alokace	V čase zpracování není známo.
Typy příjemců	Vlastníci nemovitých kulturních památek Fyzické a právnické osoby Příspěvky na obnovu kulturních památek mohou být poskytnuty pouze do měst a obcí, na jejichž území je prohlášena MPR nebo MPZ a památkovou rezervací Kuks, kde je zpracován a schválen městský program regenerace dle výše uvedeného usnesení vlády. Není určen pro památky ve vlastnictví České republiky.
Míra dotace	50% V případě restaurování až 100%
Typy podporovaných aktivit	Obnova nemovitých kulturních památek (příp. movité kulturní památky pevně spojené se stavbou, jako jsou např. oltáře nebo varhany v kostelech, pokud je tato stavba kulturní památkou), které stojí na území městské památkové rezervace nebo městské památkové zóny. Lze poskytnout příspěvek také na záchranu významných památkových hodnot nebo obnovu významných architektonických nebo uměleckořemeslných prvků, pokud jde o stavby, jež nejsou kulturními památkami, ale nacházejí se v památkové zóně. Obnova kulturních památek nacházejících se v nejcennějších částech našich historických měst prohlášených za památkové rezervace a památkové zóny.

Téma	VESNICKÉ PAMÁTKOVÉ REZERVACE A ZÓNY
Název dotačního programu	Program péče o vesnické památkové rezervace, vesnické památkové zóny a krajinné památkové zóny
Typ dotačního programu	Národní dotační program
Vyhlašovatel	Ministerstvo kultury ČR
Web	https://www.mkcr.cz/program-pece-o-vesnicke-pamatkove-rezervace-vesnicke-pamatkove-zony-a-krajinne-pamatkove-zony-cs-284
Územní zaměření	Celé území ČR
Orientační termín příjmu žádostí	Termín vyhlášení výzvy pro r. 2024 v čase zpracování není známý.
Orientační výše alokace	V čase zpracování není známo.
Typy příjemců	Vlastníci kulturních památek bez ohledu na typ vlastnictví
Míra dotace	80%
Typy podporovaných aktivit	Program péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny, je v rámci komplexní péče o památkový fond v České republice určen na podporu obnovy a zachování nemovitých kulturních památek, zejména památek lidové architektury, jakými jsou například zemědělské usedlosti, chalupy, kapličky, boží muka, ale i ve prospěch obnovy a zachování venkovských kostelů, zámečků, tvrzí, technických děl, soch a pomníků, zahrad apod., které se nacházejí na území vesnických památkových rezervací a zón a krajinných památkových zón.

Téma	ARCHITEKTONICKÉ DĚDICTVÍ
Název dotačního programu	Program záchrany architektonického dědictví
Typ dotačního programu	Národní dotační program
Vyhlašovatel	Ministerstvo kultury ČR
Web	https://www.mkcr.cz/program-zachrany-architektonickeho-dedictvi-cs-283
Územní zaměření	Celé území ČR
Orientační termín příjmu žádostí	Termín vyhlášení výzvy pro r. 2024 v čase zpracování není známý.
Orientační výše alokace	V čase zpracování není známo.
Typy příjemců	Vlastníci nemovitých kulturních památek – fyzické a právnické osoby
Míra dotace	90%
Typy podporovaných aktivit	<p>Příspěvky v Programu jsou poskytovány zejména na záchranu a zachování kulturních památek nebo těch jejich částí, které tvoří podstatu kulturní památky. Programem je podporována obnova kulturních památek tvořících nejcennější součást našeho architektonického dědictví, jako jsou hrady, zámky, kláštery, historické zahrady, kostely, pevnostní systémy a jiné velké stavební objekty, národní kulturní památky a památky UNESCO.</p> <p>Zamýšlené práce přitom musejí směřovat k záchraně kulturní památky nebo záchraně těch jejich částí, které tvoří podstatu kulturní památky.</p>

Téma	MOVITÉ KULTURNÍ PAMÁTKY
Název dotačního programu	Program restaurování movitých kulturních památek
Typ dotačního programu	Národní dotační program
Vyhlašovatel	Ministerstvo kultury ČR
Web	https://www.mkcr.cz/program-restaurovani-movitych-kulturnich-pamatek-cs-285
Územní zaměření	Celé území ČR
Orientační termín příjmu žádostí	Termín vyhlášení výzvy pro r. 2024 v čase zpracování není známý.
Orientační výše alokace	V čase zpracování není známo.
Typy příjemců	Vlastníci nemovitých kulturních památek – fyzické a právnické osoby
Míra dotace	90%
Typy podporovaných aktivit	Náklady spojené s obnovou (restaurováním) movitých kulturních památek, zejména takových, které jsou významnými díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi a jsou umístěny v budovách zpřístupněných veřejnosti pro kulturní, výchovně-vzdělávací nebo náboženské účely. Jedná se zejména o movité kulturní památky, jako jsou např. oltáře včetně oltářních obrazů, závěsné obrazy, sochařská díla, kostelní lavice, varhany nebo kazatelny, které jsou umístěny v církevních objektech a dále o soubory uměleckých děl sochařských a malířských a předmětů výtvarného a užitého umění.

Téma	HAVARIJNÍ PROGRAM
Název dotačního programu	Havarijní program
Typ dotačního programu	Národní dotační program
Vyhlašovatel	Ministerstvo kultury ČR
Web	https://www.mkcr.cz/havarijni-program-cs-281
Územní zaměření	Celé území ČR
Orientační termín příjmu žádostí	Termín vyhlášení výzvy pro r. 2024 v čase zpracování není známý.
Orientační výše alokace	V čase zpracování není známo.
Typy příjemců	Vlastníci nemovitých kulturních památek vyjma ve vlastnictví České republiky.
Míra dotace	60%–80%
Typy podporovaných aktivit	Havarijní program je v rámci komplexní péče o památkový fond v České republice určen zejména na záchranu a zajištění nejnaléhavějších oprav nemovitých kulturních památek, zejména na odstranění havarijního stavu střech a nosných konstrukcí staveb v havarijním technickém stavu, na jejich statické a celkové stavební zajištění, restaurátorské práce a na opravy krovů a střech (včetně komínů, římsy a klempířských a zámečnických prvků). Příspěvek u Programu nelze poskytnout na obnovu kulturní památky, která je ve vlastnictví České republiky a se kterou je příslušná hospodařit organizační složka státu nebo státní příspěvková organizace.

Téma	PODPORA CESTOVNÍHO RUCHU V REGIONECH
Název dotačního programu	Národní program podpory cestovního ruchu v regionech
Typ dotačního programu	Národní dotační titul
Vyhlašovatel	Ministerstvo pro místní rozvoj
Web	https://www.mmr.cz/cs/narodni-dotace/cestovni-ruch
Územní zaměření	Celé území ČR
Orientační termín příjmu žádostí	V současné chvíli není známo.
Orientační výše alokace	V současné chvíli není známo.
Typy příjemců	V současné chvíli není známo.
Míra dotace	V současné chvíli není známo.
Typy podporovaných aktivit	V současné chvíli není známo.

KRAJSKÉ DOTAČNÍ PROGRAMY

Jednotlivé kraje České republiky vyhlašují své dotační programy s tematickým zacílením na obnovu a revitalizaci památek v obcích a městech. Pro získání aktuálních informací k vypisovaným programům krajů sledujte webové stránky svého kraje.

Hlavní město Praha	https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/finance/dotace_a_granty/index.html
Jihočeský kraj	https://www.kraj-jihocesky.cz/cs/dotace-fondy-eu/programove-dotace-jihoceskeho-kraje
Jihomoravský kraj	https://dotace.kr-jihomoravsky.cz/
Karlovarský kraj	http://www.kr-karlovarsky.cz/dotace/Stranky/Prehled-dotace.aspx
Královéhradecký kraj	https://dotace.kr-kralovehradecky.cz/dotace/Modules/DOTISKUHK/Pages/Public/GrantPrograms.aspx
Liberecký kraj	https://dotace.kraj-lbc.cz/
Moravskoslezský kraj	https://www.msk.cz/temata/dotace/index.html
Olomoucký kraj	https://www.olkraj.cz/dotace-granty-prispevky-cl-15.html
Pardubický kraj	https://www.pardubickykraj.cz/dotace
Plzeňský kraj	https://dotace.plzensky-kraj.cz/verejnost
Středočeský kraj	https://www.kr-stredocesky.cz/web/urad/granty-dotace
Ústecký kraj	https://www.kr-ustecky.cz/dotace/ms-272329/pi=272329
Kraj Vysočina	https://www.kr-vysocina.cz/granty-a-dotace/ds-300279
Zlínský kraj	https://www.kr-zlinsky.cz/dotace-zlinskeho-kraje-cl-23.html

Autoři: Ing. Vojtěch Kouba, Ph.D., Mgr. Pavlína Toporská

© SMOČR 2022

Svaz měst a obcí ČR
www.smocr.cz

Realizace:
Svaz měst a obcí České republiky
v rámci projektu Inspirační fórum SMOČR

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

Projekt byl realizován za příspěvní prostředků
státního rozpočtu ČR z programu Ministerstva
pro místní rozvoj

S podporou:
Ministerstvo pro místní rozvoj
České republiky